

de burcht om tot een indrukwekkend kasteel. Illustere gasten, onder wie Maria van Bourgondië en Keizer Karel, waren er te gast. Na de verwoestingen door Franse troepen eind achtentiende eeuw boden de resterende gebouwen onderdak aan landlopers en daklozen. Vandaag huist in het Gelmelstot een penitentiair schoolcentrum.

Langs de Vrijheid imponeert de Sint-Katharinakerk, een van de hoogste bakstenen gebouwen in Europa. Het fraai opgeknapte bejijnhof staat op de lijst van UNESCO Werelderfgoed.

3 Wortel-Kolonie
Karakteristiek voor Wortel-Kolonie zijn de witte cipiërswohnungen. Ze illustreren treffend de hiërarchie binnen de kolonie: dubbelwoningen voor het personeel en vrije herenwoningen met ruime tuinen voor de leidinggevenden.

Net als in Merksplas ontmoet de begraafplaats van de landlopers. Je fietst in een gevarieerd landschap met bossen, weilanden en einderolze dreven. Boofjesven is een echt plaatje. Het contrasteert mooi met het woeste heidegebied eromd. In de vroegere boerderij richting Natuurpunt Markvlei bezoekercentrum De Klapekster in. Op donderdag-, vrijdag-, zaterdag- en zondagmiddag kun je er terecht voor informatie over de geschiedenis van het domein en bijzonderheden over de knappe natuur.

In het Pure Kempen café ben je welkom voor een drankje en een hapje.

⚡ FJUNE (PICKNICK)HALTES

1 Kapel Achtel

De Kapelberg in Achtel, een gehucht van Rijkeworsel, veranderde de voorbije eeuwen nauwelijks. De Kapel Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën vormt het decor voor allerlei folkloristische activiteiten, waaronder het populaire Sint-Antoniusfeest in januari.

2 Carons Hofke

In de middeleeuwen woonde de heer van Merksplas hier in een omwalde burcht. Vandaag is het aangenaam toeven in dit gemeentepark (5 ha). Informatie-borden vertellen je meer over de rijke geschiedenis. Je vindt er bovendien het eerste openbare composttoilet van België.

3 Brongebied van de Mark

De rivier de Mark ontspringt bij de Geheulesdijk in Merksplas. Je vindt er een van de 21 fotogenieke 'poospaatsen' langs de Mark tussen Merksplas en Breda. Een mooi gedeelte van Plan Storm van Leeuwen staat gebeld in een grote witte zwerfkei.

4 Stadsboerderij Turnhout

De Veldekenshoeve uit 1840 is een typisch Kempense langgeveelboerderij. Turnhout restaureerde en breidde de hoeve uit tot een levendige stadsboerderij. Wandel rond in de zelfgeogstuint met groenten, kruiden en fruit of loop even tot bij de dieren of de bijenhut.

5 Blakheide

Op de grens van Beerse, Merksplas en Rijkeworsel ontdek je een authentiek Kempen's landschap met vennen, heide en bos. De 25 ha grote kleiput in natuurgebied Blakheide trekt heel wat watervogels aan. De kijkhut helpt je om zeldzame soorten te spotten.

PRAKTISCHE INFO

Startplaatsen met parking:

- Landloperskappel, Kapeelstraat, 2330 Merksplas (N 51 21.334, E 4 49.585)
- Parking Van Cuyck (achter Sint-Katharinakerk), Jan Van Cuyckstraat, 2320 Hoogstraten (N 51 23.882, E 4 45.724)
- Stadsboerderij Veldekenweg 10, 2300 Turnhout (N 51 20.032, E 4 56.155)

Hoe fiets je de route?

De route is bewegwijzerd met witte, zeshoekige bordjes met vermelding 'Landloperroute'.

Lengte:

57 km
verkorting vanuit Hoogstraten en Merksplas (westelijke lus): 41 km
verkorting vanuit Turnhout (oostelijke lus): 16 km

Traject:

Het reliëf is vlak. Ongeveer 20% van de Landloperroute is autovrij en 10% semi-verhard.

Meldpunt Routedecker

Ontdek je een probleem tijdens je fietstocht? Is een bordje verdwenen, beschreven of uitgerukt? Vul het meldingsformulier op www.routedecker.be in. Op dezelfde website vind je bovendien up-to-date informatie over werken of omleidingen.

Colofon:

Redactie: Toerisme Provincie Antwerpen zvw
Opmaak: Geikko
Druk: Favorit
Kaart: Elke Feusels
Foto's: Mile De Backer
Verantwoordelijk uitgever: Toerisme Provincie Antwerpen zvw,
Koningin Elisabethlaan 16, 2018 Antwerpen

Copyright tekst, kaart en traject: Toerisme Provincie Antwerpen
De informatie werd met zorg verzameld. Wijzigingen zijn altijd mogelijk, maar vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de uitgever.

D/2015/0408/14

Surf naar www.kempen.be voor toeristische info, fietsnieuws en logeertips.

Provincie
Antwerpen

57 km

Provincie
Antwerpen

Landlopersroute

De voormalige landloperskolonies in Wortel en Merksplas bieden een fascinerende mix van natuur, erfgoed en verhalen. Samen met de Nederlandse koloniën stonden ze aan de wieg van het moderne denken over armoedezorg en het geloof in een maakbare samenleving.

In 1823 arriveerden de eerste behoeftige gezinnen in de Vrije Kolonie van Wortel. Twee jaar later gingen 'beroepsbedelaars' verplicht aan de slag in de Onvrije Kolonie van Merksplas. Het ging om een vooruitstrevend en grootschalig sociaal experiment: tussen 1818 en 1825 zetten de landlopers woeste grond om in een rijk en afwisselend landschap. De kaarsrechte dreven weerspiegelen de tucht en de orde die er vroeger heersten.

Beide Kolonies - samen ruim 1000 ha groot - zijn intussen als landschap beschermd, de meeste gebouwen als monument. Mogelijk volgt in 2018 een erkenning als UNESCO Werelderfgoed. Onder voorzitterschap van Kempen Landschap werken diverse partners aan de herbestemming en de verdere openstelling.

TIP: download voor je vertrek de Kolonie-app, gratis beschikbaar in Google Play en de App Store.

BLIKVANGERS

In het spoor van de landlopers

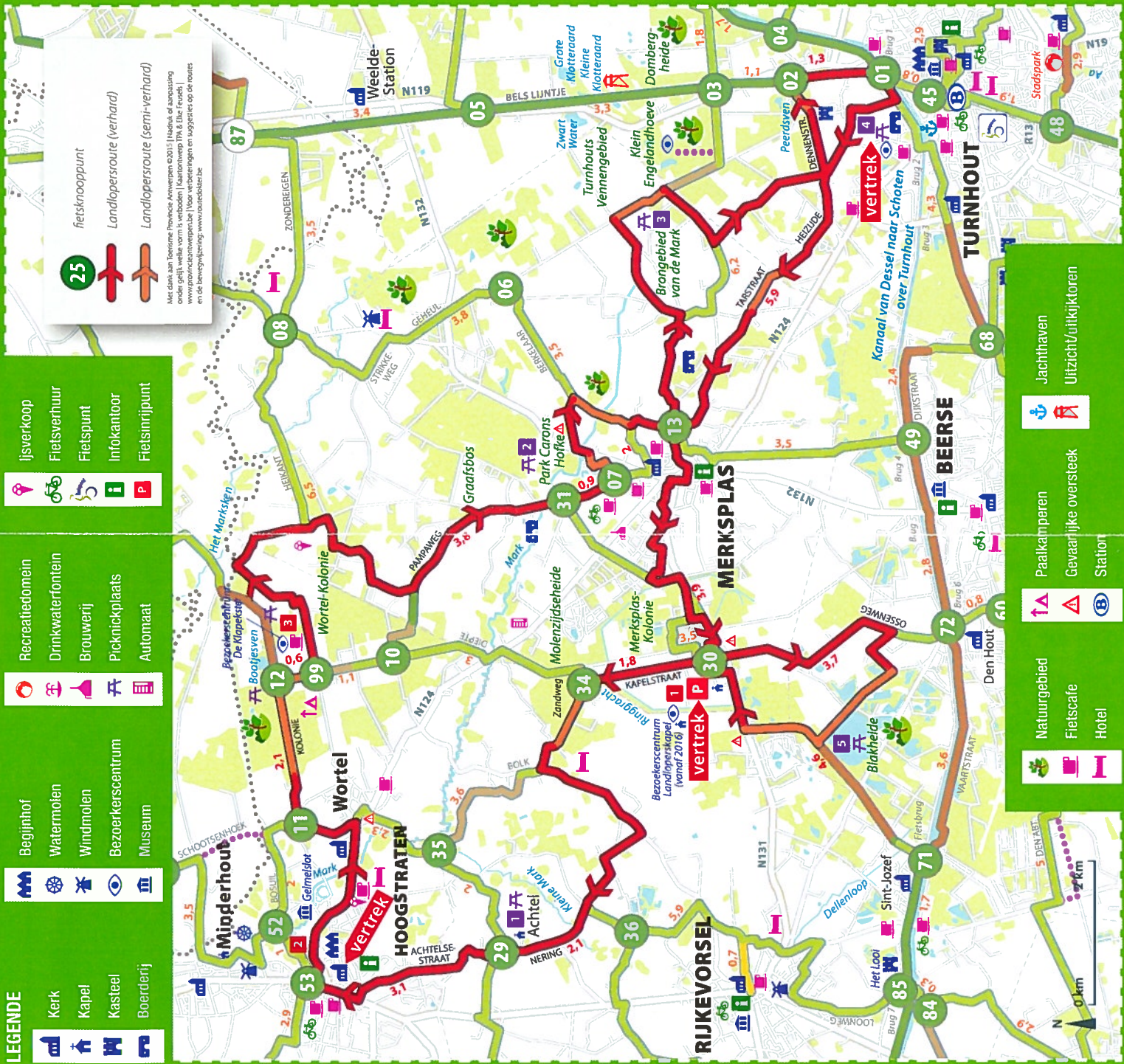
1 Merksplas-Kolonie

De befaamde architect en stedenbouwkundige Victor Besme ontwierp het drevenpatroon en de gebouwen in Merksplas-Kolonie. Zo combineert de Landloperskapel een industrieel interieur met een religieus gebouw, een unicum in de Belgische architectuurgeschiedenis. Het Gevangenis museum in de kapel vertelt het verhaal van het Belgische gevangeniswezen. Het vroegere slaapcomplex voor de landlopers fungeert nu als strafinrichting en centrum voor illegalen. In 2016 opent bij de Grote Hoeve een bezoekerscentrum met horecazaak.

Naast opmerkelijke monumenten telt Merksplas-Kolonie enkele mysterieuze plekjes, waaronder de begraafplaats met anonieme witte kruisjes. Het landschap in Merksplas-Kolonie zit vol afwisseling: dreven, akkers, weiden, bossen, heide, vennen, kleiputten en visvijvers.

2 Hoogstraten

Tussen het centrum en Wortel ligt het Gelmelslot, de vroegere residentie van de heren van Hoogstraten. Rond de oorsprong hangt veel mysterie. In de zestiende eeuw verbouwde een telg uit de gerenommeerde architectenfamilie Keldermans

LEGENDE

- Kerk
- Kapel
- Kasteel
- Boerderij

- Begijnhof
- Watermolen
- Windmolen
- Bezoekerscentrum
- Museum

- Recreatiedomein
- Drinkwaterfontein
- Brouwerij
- Picknickplaats
- Automaat

- Ijsverkoop
- Fietsverhuur
- Fietspunt
- Infokantoor
- Fietsinrijpunt

- 25 fietsknooppunt
- Landlopersroute (verhard)
- Landlopersroute (semi-verhard)

Met dank aan Toerisme Provincie Antwerpen ©2015 (Natuur & aanpak onder gelijk welke vorm is verboden) | Kaartverwip TM & (de Fietsh) | www.provincieantwerpen.be | voor verbeteringen en suggesties op de routes en/of benamingen: www.toerismeantwerpen.be

- Natuurgebied
- Fietscafé
- Hotel

- Paalkamperen
- Gevaarlijke overstek
- Station

- Jachthaven
- Uitzicht/tuinkijktoeren